

Cheeti da cada da Peetiro Gimba guri giyaada

Cheetiti ti cheeti waka, ya/abimiisay Peetiro nagaa handikimi sa hida angaamaka goó/ámbee Kristu. Qatlay ina giyaa ilii handikimi yaa caahhi tuba, ina dugu gaasi ciraai. Ina yaa slai hida goó/ámbee Kristu, ma hiislayri tuba, balalu sliimaa ibidiyee hari amoo doó muunaboo/eesa Iliitleemu. Cheetitii ina ilakwikwaakwihhi inay digi hhanti afahhana caahhamuu gu Iliitleemu haa caahhamuu gu Yeesu Kristu, hiĩ giyaa slayri daqa Peetirogo ina loi haa daqa hida wakinaygo haã gwaa ibiidee sliimaa haa inay. Ina gigi ilii/ooí inay hhanti /ámbiyay maarimamatee da afa'afuuma daa khakhaakhawa kanisaage. Maarimamatee hari giyaamaamita hida goó/ámbee Kristu, ma ibiidiri amamu gu slipalauumage, haa gi slayay tla'amee tuba, himaa kara kiíyaaba Kristu. Teesaaqay Peetiro hiti giimaamisi tuba, gu lou Kristu yaa kií. Kara, gimaa iliikiíye Iliitleemu maati hhamisi tlehhinay gu waara inkoo haa gugii /abeesi hari tlehhinay gu /abu, daqa damaa ilii hhaka tlakwaroo.

Cehheemisu gu Peetiro

¹ Cheetiti yaa daqa doyi dahhada ana, Simooni Peetiro, tongimoo haa ya/abimiisay gu Yeesu Kristu. Ana handikiikima sa unkuray, gwaa oowee/ámbe da kaari, gaa oowani dandiray hari

amoo da haaki da Yeesu Kristu, hiĩ gu Iliitleemu Ilabu'umiisay goori. ² Hhoinay gu didiru gu Iliitleemu, haa qasaw hiiroogidiye daqa doogunay, hari amoo da caahharaa Iliitleemu haa Yeesu Looimoo goori.

Iliitleemu yaa eteedi haa yaay leehhi unkuray

³ Iliitleemu harii dahhasa da /uuru gosi, sindii pihhi dandiray gimba goõ gu slafimaa, haa ibinaa daroó khawa muree daqa dosii. Ina yaa laqi teesaaqay, hari amoo da dandiray caahharaa ina gundaa eteedu, hari amoo da wanqamee dosi da didiru haa cabuuma dosi. ⁴ Kara sa gimba gu wanqamee dosi da didiri haa cabuuma dosi, ina sandii hadisi dandiray hiifadidu gosi gu didiru haa gu kaaru hiicata da gimba goõ. Kara, harii fadidukee, unkuray hiidahhasiday ba'aru tlakwaroo da waara khoodoo, daroó khaye ha slahhaahhaau gu tlaku, haa hangigi ilagaasiday haa Iliitleemu waaway gosii.

⁵ Sa gimbakee, maguumida hari khisla, /imba doogunayge roogisaw cabuuma, sliimaa haa cabuuma dooguna roogisaw caahhamuu. ⁶ Kara, sliimaa haa caahhamuu googuna roogisaw ilakhua. Sliimaa haa ilakhua dooguna roogisaw hiikaasa. Sliimaa haa hiikaasa dooguna roogisaw ibinaa daroó khawa muree daqa Iliitleemuge. ⁷ Kara, sliimaa haa ibinaa daroó khawa muree daqa Iliitleemuge, roogisaw sla'amuu gu hhiee. Sliimaa haa sla'amuu gu hhiee roogisaw sla'amuu daqa hida gonge. ⁸ Ma'aana, bere gimbaki wana daqa doogunay

hari khisla, haa hiiroogiigimidi wa/a, iliay unkuray, ma maguumitiri haa gi /aamutay /aamu, caahharaa doogunayge Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu. ⁹ Ma'aana, heedi gubasli gimba-kee, ina yaati ilahhami, hiidahhasiyaaba arimaa segenge. Ina dugwaa afahhami tuba, dugwaa ilabuusli tlakwaroo dosi da waka'alee.

¹⁰ Teesaaqay hhiee koi, ba/ay unkuray hiti maguumida hari khisla, laqama eteedaraa dooguna haa hiileehharaa dooguna ha Iliitleemu. Ma'aana, bere ha yonditay teesaaqay, haay tatafitaaiiba tlakwarooge etaa. ¹¹ Hari amotee, unkuray dangu pihhi hari cabuuma wa/a, hiigu-umaraa tawaaloo da koraraa goóba hiifaakoo gu Yeesu Kristu, ina gu Looimoo goori gu Goõ haa Ilabu'umiisay goori.

Gwaa/amee Handikaa da Iliitleemu

¹² Teesaaqay, balalu sliimaa ana ha ilakooma hiislaslaw gimbaki, hagumati khu'udiri see, haa hagaamati qadimitiri see nara'a gimba gu louge goó oyintee. ¹³ Qatlay ga ilii kahhe ha slafa, ana hanti arimi ambee ti nara'a, hiileehhisa unkuray hari amoo da hiislawaraa gimbaki.

¹⁴ Ma'aana, ana ha khua tuba, hiifaakoo da balalu koi ti'ii koorooge yaani daadaa uusiri, idoo Looimoo goori gu Goõ gooay Yeesu Kristu, sinaa ilii kaay ana pandataa. ¹⁵ Kara, ana hamaa /sima maguuma da arimaa tuba, qariqaaqari gamaa ilii gwaae, balalu sliimaa unkuray hamaa hiidahhasiday hiislaslaw gimbaki.

¹⁶ Ma'aana, qatlay hangwaa iliicaacaah-hamisani unkuray, hiidahhasa da Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu haa ki'araa dosi,

dandiray haa sirakoniiba gimba gu ansaa da afa'afuuma daa pohhidi hari qeeraa gu hida. Suti! Dandiray haati arini hari ilaa koti loi /uuru gosi gu didiru. ¹⁷ Ma'aana, Yeesu sugwaa hadisi muree, haa wanqamee ha Iliitleemu Taataa, qatlay afoo giyaa ilii khaydi daqa dosii wanqamee da didirigo, kakaanta tuba, "Hiĩ na Nankoy, ga slae, gunoó muunaboo/eesa."*
¹⁸ Kara, dandiray loi, afoti daa rawaa gu raw dahha, haggaa akhasani, qatlay gaa ilii sliimaa wane haa ina, okiray daa tlinti'isi ha Iliitleemu.

¹⁹ Kara, gimbakee goõ sinditi laqaaqana hari khisla tuba, ya/aboo daraa khay ha tletimiisee dati loi. Unkuray ha boo'isiday nara'a, bere ha ili-ikontay oowaraa ya/abotee. Ma'aana, ya/abotee ti caa'asiya pahha doó hiicencuudisa daqa da hhanteege, qatlay gu pisaraa naqatloo, haa qatlay tica'u gu hheetlawaa gimaa ilii cencuudisiye muunaiĩ kokunay.* ²⁰ Hiicataraa da gimba sliimaa, caahha gimbaki. Wanaaba tletiru gu Handikaa da Iliitleemu, goó daqa tletimiisay dahha ina loi.† ²¹ Ma'aana, wanaaba tletiru gwaa khaw, daqa ilahudaa gu hidago. Tletimiisetee yaa kakaaniri ya/aboo daa daqa Iliitleemu dahha, digirigi giyaadi ha Muuna gosi.

---

* **1:17** 1:17 Yu'udii kitaabuu gu Mataayo 17:5; Maariko 9:7; Luuka 9:35. * **1:19** 1:19 tica'u gu hheetlawaa gimaa ilii cencuudisiye muunaiĩ kokunay: Hiĩ yaati tletiru gu khawaraa da Kristu. Yu'udii kitaabuu gu Faadoo 24:17. † **1:20** 1:20 Hari ilakeesaraa waka, Hhaku heedi lensee goó hiidahhasa ilakeesa ina loi tletiru goó Handikaa da Iliitleemuge waara.

2

Maarimamaa da afa'afuuma/agitiru gooina

¹ Inkoo, yaay ca'iri slime tletimiisee da afa'afuuma tla/aã gu hida gu Israeeligo, slime namati teesaaqay tla/aã googunay see, maay ca/ada maarimamaa da afa'afuuma. Inay hiiguumisiyay hari hhaabo caacaahhamisu gu afa'afuuma, haa waku see gu tlatlankiru Looimoo gu Goõ, gwaa ilabu'umu inay. Inay hari amoti hiraagi khayay ciraai hhamisaraa daqa dooinay inay loi. ² Kara, hida wa/a maa sirakonay ibinaa dooina da slasla'iima. Sa gimba gooina, amoti da loi dagamaa wahaahana tlakwaroo. ³ Slime, inay hari slahhaahhau gooina, himaa slayay faydaa daqa doogunaa, hari kakaaru sa unkuray gimba gu afa'afuuma daa pohhidi. Inkoo, hukumuu gooina yadaa tlaatleesoo, dugwaa hhe'esi kere'esa, kara, hhamisaraa dooina yaay kaa'adaaba khawaraa.

⁴ Ma'aana, Iliitleemu yaa mayiiba /agitiru malayika gwaa yondiidee tlakwaroo. Ina gigii kwahhi khonsleebaage, khiidimoo gu hhanteege, tay digiĩ khiidimi hari nyololoo, ma ibiidiri te'esii, balotira naqatloo da hukumuu. ⁵ Kara, Iliitleemu yaa mayiiba /agitiru kooroo da waka'alee. Ina hiraati khay ilawa'iya, daqa koorotiray da hida gooba muriida Iliitleemu. Teesaaqay see, ina yaa ilabu'umi safinage, Nu-uhu gwaa kakaamu ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge, sliimaa haa hida fanqu.

⁶ Slime, Iliitleemu yaa /agitimi yaamu gu Sodoma haa Gomoora, gigi hhamisi hari aslaa,

yaamu yaati /ura tleehhidiri. Ina hari amotee, yaa laqami ila'aa'aatisa da gimba gumaa iliica/a hida goõ, goõba muriida Iliitleemu.

⁷ Iliitleemu yaa ilabu'umi Looti, heedi gu kooma ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge, ina daa slahhaa'asi ha ibinaa da slasla/ima da hida hhakee goõba iliqaasa sariyaa goõ. ⁸ Ma'aana, Looti gwaa kooma ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge, yaa ibiidi tla/aã gu hida hhakeesii. Balalu wa/a muuna gosi gu hhou, dugoó slahhaa'asi hari khisla, sa gimba gu akhamisu haa arimaa yondu gooina gu tlaku. ⁹ Teesaaqay, Taataa Iliitleemu khui ilabu'uru koimisugo, hida goó daareemisee ina, haa gi qaasi hida gu tlakwi /agitiruge balota'a naqatloo da hukumuu. ¹⁰ Gimbaki guti lou, daqa maarimamata'ay da afa'afuuma, doó sirakomamida slahhaahhaau gu tlaku gu slaqwa, haa gi qooqiidiyay /uuru gu tawaaloo.

Hida hhanki yaati daraarabiri haa gu koomee dumbi. Inay yoó tla'amuudiyaa'iiba belendeqemisusu malayika da rawge waara. ¹¹ Malayika gimati koniri hiidahhasa haa /uuru gu didiru, yoó belendeqesiyaaiiba inay pandaa da Taataa Iliitleemuge. ¹² Maarimamatee da afa'afuuma ti makay pahha gubasli waaway, qariqaaqari digoó ilii laqwaliye, digoóti ooyina haa digigi cuí. Inay hingaati slaaslaaqasiri haa makay yoóti belendeqemisuyay Iliitleemu, gimba gonge gi hhidinee. Makay gooay digoó iliicu/ye, Iliitleemu hhamisi inay gi ilii yondiidiyee yondu gooina gu tlaku. ¹³ Inay digimaa bui hari laba'asu,

sa laba'asu giyaa yondiidiri daqa hida wakinayge. Inay yoóti hha'aluumidiyay bu'udimisu slashhaahhaau gooina gu tlaku gu slaqoo pandataa hari tleemaa. Inay dadaw gooina daqa loseenoo kokunay, haroó khay ilamuree haa belendeqesa da didiri, giyoó iliihha'aluumidiyee gimba gooina gu hiicoriduu. ¹⁴ Ilaa koina yoóti hacaahaciyay slashhaahhaau gu slipalauuma, haa yoó ba/aa/aadiyaaiba yondu tlakwaroo. Inay yoóti laalaaginay hida gu kahhee /atlaraa ili-ipa'aruuge. Muunaĩ koina yaa caahhiri slashhaahhaau hindaqaruumaa haa digaa ilawaasi ha Iliitleemu.

¹⁵ Inay hĩ mayri amoo daa tafa'adi, gi papa'iri haa gi sirakoniri amoo da Bala'aamu, nanku Beyoori, gwaa sla'a slaslaw buemaa hari yondu tlakwaroo. ¹⁶ Teesaaqay see, Bala'aamu sa gimba gu tlakwaroo dosi, dugwaa ilii/oo' ha daqway, ku'unaanimoo gu hhidima coco'omoo. Daqway gi cocoi hari afoo da heedi pahha, haa gi tlaatlahasi khansu gu ya/abimiisaykee gu afa'afuuma.✧

¹⁷ Hida hhakee ti hhaahhiyoo hhaka'a pahha gwaa hiigoslo/ee, haa ti tlonga pahha doó hifahasiye ha pupuiya da dihhi. Iliitleemu yaa hhe'esi qaasaraa sa inay daqa da kooma hhantee day looi loi. ¹⁸ Ma'aana, inay yoó cocoiyay gimba gu biniqimaa haa guba ma'aana. Inay hari slashhaahhaau gooina gu slaqoo, yoóti laalaaginay hida gungwaani paslee baalahhanki tla/aã gu hida hhaka'a, goó ibiidee hiicoriduge. ¹⁹ Inay yoótii fadidiyay sa hida tuba, bere

---

✧ **2:16** 2:16 Yu'udii kitaabuu gu Faadoo 22:4-35.

sirakomamidiyay caacaahhamisu gooina, digii ca'asi tongaiimaa da tlakwaroogo, tay inay loi ti tongimaii gu yondu gu tlaku. Ma'aana, heedi ti tongimoo gu idota'a dugoó tawaalima.

²⁰ Bere, hida yaani ba'aniri tlakwaroo da khooroogo, hari amoo da caahharaa Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu, hiñ gu Ilabu'umiisay goori, da hhe'esi, inay gi iliiki'iyay kara tlakwarotira, digigi ooyi haa didigi kaba'i, hikee ti gimba gu tlaku hari khisla. Gu lou, ibinaa dooina da hiifaakoo, ti tlakwaakwayda hari khisla, ba'ay da hatira see da pandaa. ²¹ Ma'aana, yaati aloo ba'ay daqa dooinay, bere yaati aloo mayay caahharaa amoo daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge, ti ba'ay gooba da caahharaa, da hhe'esi gi asu mayay ilakaawa daa tlinti'isi, sigaa taataahhi. ²² Gimbaki hingii ca'i daqa dooinay, hiihantlisata'a pahha da loi doó kaawa tuba, "Gwehheraa yoó ilii ki'i /agoo wa'ari kosi ina loi."☆ Kara, waka yoó kaada tuba, "Biinimoo daa hhunci yoó ki'i sa luulu'umidu tlufuqaage."

3

Hiifadidu gu k'arara da Looimoo gu Goõ

¹ Inkoo, hhiee koi ga slae, hañ na cheeti da cada ana sangu handikiikime. Cheetatu hankii gu cadage ha koi'imisa hiileehhisa piimaa dooguna da hhoi, harii slawaraa. ² Unkuray slawaw gimba daa tletimi waka'alee ha tletimiisee daa tlinti'isi, haa ilakaawatira da Looimoo gu Goõ

☆ **2:22** 2:22 Yu'udii kitaabuu gu Hiihantlisa 26:11.

haa Ilabu'umiisay, sangwaa hadisi hari amoo da ya/abimiisee dooguna.

³ Hiicataraa da gimba sliimaa caahha gesaa tuba, balalu gu hiifaakooge maa khayay hida gu koomee qooqiimidu. Inay yoóti qooqiimidiyay haa yoóti sirakomamidiyay slahhaah-haau gooina gu tlaku. ⁴ Hari amoo da sirakomamidu tlakwaroo dooina, inay kakaanay tuba, “Caba hiifadidu ti wana tuba, himaa khay? Inkoo, kaanoku? Yadaa qatlay daa ilii kakaí ayii koti, gimba sliimaa yoóti ilakona waara, idoo giyaa iliiwane gooay tlaatleesoo da tlehhinay gu khorroogo.” ⁵ Inay hari qwaaíi digoóti afahhamaahhana tuba, hari gimba gu Iliitleemu raw yaa wana yadaa tlaatleesoo, kara khorroo dagaati tleehhi wa'ay gu ma'aygo haa hari amoo da ma'ay hhakee. ⁶ Hari amoo da gimba gu Iliitleemu haa ma'ay hhakee, khorrotira da waka'alee daga ilawaí, dagagi hhamisi. ⁷ Kara, harima gimbakee leé gu Iliitleemu raw gu inkoo haa khorroo da inkoo, gu lou diginti qaasi sa tlakweemisu hari aslaa. Kara, Iliitleemu gimaati iliikona balotira naqatloo da hukumuu, haa da hhamisaraa hida goóba muriida Iliitleemu.

⁸ Teesaaqay see, hhiee koi ga slae, dangu hhanti afahhana gimbaki tuba, daqa Taataa Iliitleemuge letu leé ti koraraa elefu pahha, kara koraraa elefu ti letu leé pahha.✧

⁹ Taataa Iliitleemu yoóyi kaaiyaaba hiigaasa hiifadiduu gosi, hida wakinay gooay giyoó ilii ilahudeemisiyee tuba, yaanii kaai. Ina hitii

---

✧ **3:8** 3:8 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 90:4.

kaamaamisi sa unkuray, sa gimba slaiyaaba heedi lensee ma hhami, hiti slai hida goõ, maay fookidiri tlakwaroo dooinaa.

¹⁰ Teesaaqay see, baloo da ki'araa Looimoo gu Goõ, himaati khayda fiisiisay pahha. Baloteesii raw maatii hhancooi hari ini'imoo gu didiru. Idadu goõ gu waaree rawge, digimaati da'í hari aslaa. Kara, khoodoo haa idadu goõ gu waaree wa'ay kosii, digimaati hhamisi goõ hari aslaa.*

¹¹ Inkoo, bere idadu hhanke goõ digimaa hhamisi taqaaqay, unkuray kwanda ga hida gu malee slanqasee tleehhitay ibinaa doogunay? Unkuray kwanda ga ibitee, ibinaa daba tlakwaroo haa daroo khawa muree daqa Iliitleemuge, ¹² gi baqamitayi haa gii slehheesiday khawaraa da baloo da Iliitleemu. Baloteesii raw dugumaa da'í hari aslaa haa gii hhancooi, kara idadu gu waaree wa'ay kosii maatii coobo'odiyay hari aslaa. ¹³ Teesaaqay see, idoo da iliiwane gooy hiifadidu gosi, dandiray ha baqaaqamidana hari hha'aloo raw gu /abu haa khoodoo da /abi, daa hacidi ibinaa daa tafa'adi.

¹⁴ Teesaaqay, hhiee koi ga slae, sa gimba ga baqaaqamitee hari hha'aloo gimbaki, magu-umida, danguma slay ha Iliitleemu kontay qasaw, kontaiiba tlakwaroo lensee gimati iliiquru'umoo lensee pandaa da Iliitleemuge. ¹⁵ Kara, faada hiikaasa da Looimoo goori hiroóti khayda mucu sa hida, digima ilabu'umi tlakwaroo. Slime hhaa goori gooy ga sla'ane Pawlo,

---

* **3:10** 3:10 Hari ilakeesa waka ti Harimaatii booyay hukuru ha Iliitleemu.

sangwaa handikimi unkuray hari waaway sugwaa hadisi ha Iliitleemu, ¹⁶ giyaa ilii gimbusi cheetatu kosii goõ. Cheetatu kosii wana gimba waku ti maana caahharaa. Gimbaakee hida gwaa bawmidee haa goóba baraslawaraa, giyoótii fokidiyay, idoo giyoó iliifokidiyee gooay Handikaa waka da Iliitleemu. Hari amotee inay hirooti khayay hhamisaraa daqa dooinay inay loi.

¹⁷ Unkuray hhiee koi ga slae, haã hhe'esidiri caahharaa gimbaki. Teesaaqay, hangu ga'aydee, dangu ba'ati papa'eedeesi ha dakoo da maarimamaa da afa'afuuma daa si'idi, haa gi mayday qadimidu nara'a iliipa'aru googunay. ¹⁸ Ba'ay, unkuray ti ilakooma dinaraaraw hhoinay gu didiruge, haa caahharaage Looimoo gu Goõ haa Ilabu'umiisay goori Yeesu Kristu. Ina dugu daareesiye inkoo haa koraraa goóba hiifaakoo! Gu lou.

**Ilaʼimbidu Gu /abu hari Burungaisoo
Burunge: Ilaʼimbidu Gu /abu hari Burungaisoo
(Bible)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Burunge

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

5fd9f69c-03b6-5343-85b8-5043bec70185